

Kazachstán a Uzbekistán: podpora českého exportu

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Václav Lídí
vedoucí Oddělení východní Evropy, Střední Asie a
západního Balkánu
MPO ČR

Hlavní témata příspěvku

→ Kazachstán a Uzbekistán

- ▶ Rostoucí význam regionu Střední Asie
- ▶ Pozice KZ a UZ v českém zahraničním obchodě
- ▶ Vývoj vzájemných obchodních vztahů
- ▶ Mezivládní komise s KZ a UZ
- ▶ Iniciativy EU

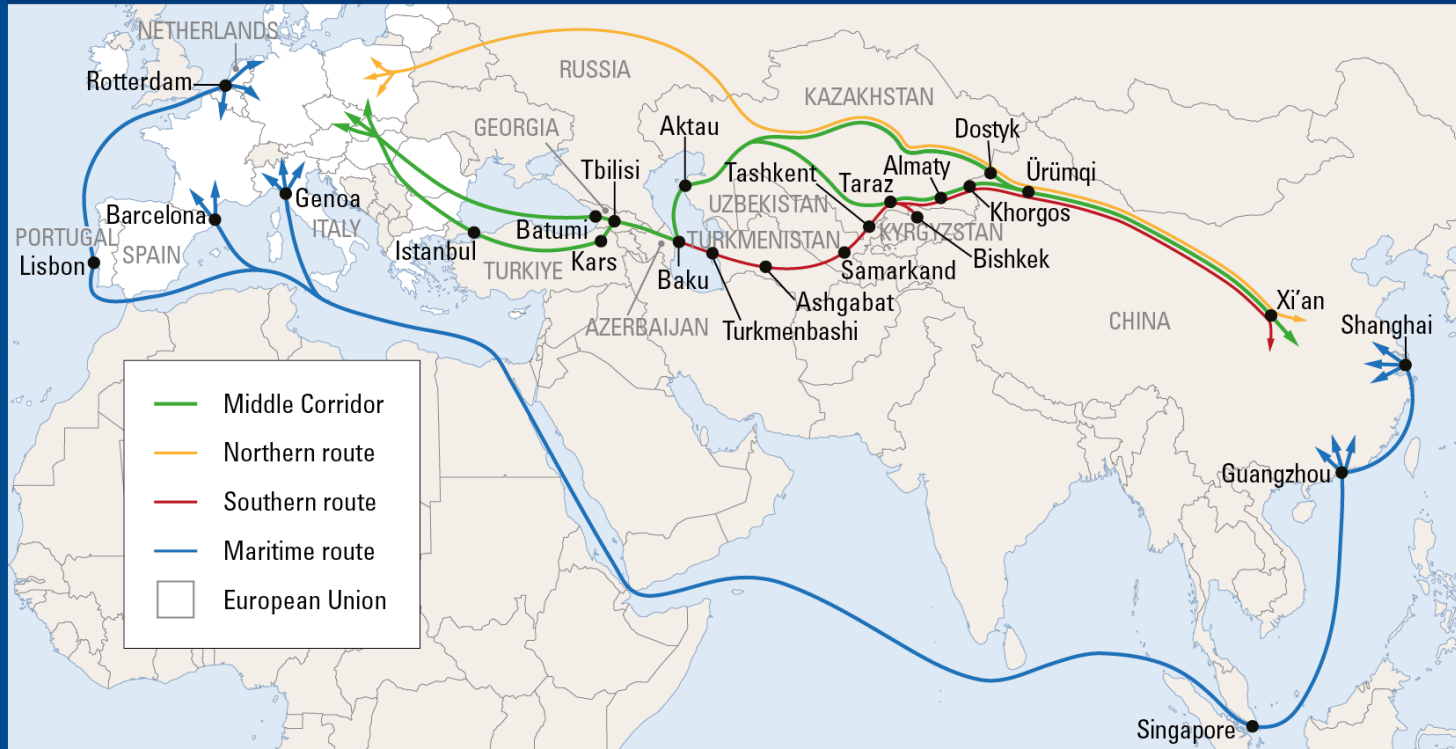
Význam Střední Asie pro ČR

- ➔ Ruská invaze na Ukrajinu
 - ▶ Přerušení tradičních obchodních tras (Severní koridor)
 - ▶ Nárůst významu SA stran spojení Evropy s Asií
- ➔ ČR je dlouhodobě v regionu podprezentována

Význam Střední Asie pro ČR

Figure 1: Major East–West transportation routes

Source: World Bank (2023). 'Middle Trade and Transport Corridor: Policies and Investments to Triple Freight Volumes and Halve Travel Time by 2030'. Washington, DC: World Bank.

Význam Střední Asie pro ČR

- ➔ Zájem ČR o navýšení české přítomnosti v regionu
- ➔ Pozornost české politické reprezentace
 - ▶ Premiér Fiala – duben 2023
 - ▶ Ministr průmyslu a obchodu Síkela – červenec 2023
 - ▶ Navazující cesty jsou plánovány

Pozice Kazachstánu v českém zahraničním obchodě

- ➔ Za první polovinu roku 2024 dosáhl český export hodnoty 218 mil EUR a celkový obrat hodnoty 577 mil. EUR
 - Nárůst o 28 % oproti stejnému období v minulém roce
 - Českému vývozu dominují produkty v kategorii Stroje a dopravní prostředky (2023 – 80,4 %, 2024 – 73,9 %)
 - Dovoze dominují Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály (2023 – 80,1 %, 2024 – 83,1 %)

Pozice Kazachstánu v českém zahraničním obchodě

Český vývoz leden-červen 2024 (EUR tis.):

7842	Karoserie (vč. kabin) motorových vozidel	33 702	15 %
7843	Ostatní díly a příslušenství motorových vozidel	22 016	10 %
7522	Zařízení k autom.zprac.dat	20 338	9 %
5429	Léčiva, j.n.	14 304	7 %
7641	Telefonní přístroje (vč.mobilních); ostatní přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, dat	8 981	4 %
7642	Mikrofony a jejich stojany; reproduktory apod.	6 959	3 %
7812	Motorová vozidla k dopravě osob	6 912	3 %
7527	Paměťové jednotky	5 643	3 %
7919	Přípravky a přísluš.pro železniční a tramvajové tratě	4 916	2 %
7478	Kohouty, ventily apod. armatury, j.n.	4 391	2 %
10 položek		128 162	59 %
Celkem		218 029	100 %

Pozice Kazachstánu v českém zahraničním obchodě

Český vývoz leden-prosinec 2023 (EUR tis.):

7842	Karoserie (vč. kabin) motorových vozidel	80 966	16 %
7522	Zařízení k autom.zprac.dat	56 364	11 %
7843	Ostatní díly a příslušenství motorových vozidel	49 024	10 %
7641	Telefonní přístroje (vč.mobilních); ostatní přístroje pro vysílání,	24 674	5 %
7923	Letouny, letadla s mechanickým pohonem, 2000-15000 kg	19 500	4 %
7642	Mikrofony a jejich stojany; reproduktory apod.	19 384	4 %
5429	Léčiva, j.n.	14 336	3 %
7527	Paměťové jednotky	11 903	2 %
7523	Ostatní zařízení k autom.zprac.dat	10 848	2 %
7712	Ostatní elektrické stroje, díly elektrických strojů	6 788	1 %
10 položek		293 787	57 %
Celkem		513 395	100 %

Pozice Kazachstánu v českém zahraničním obchodě

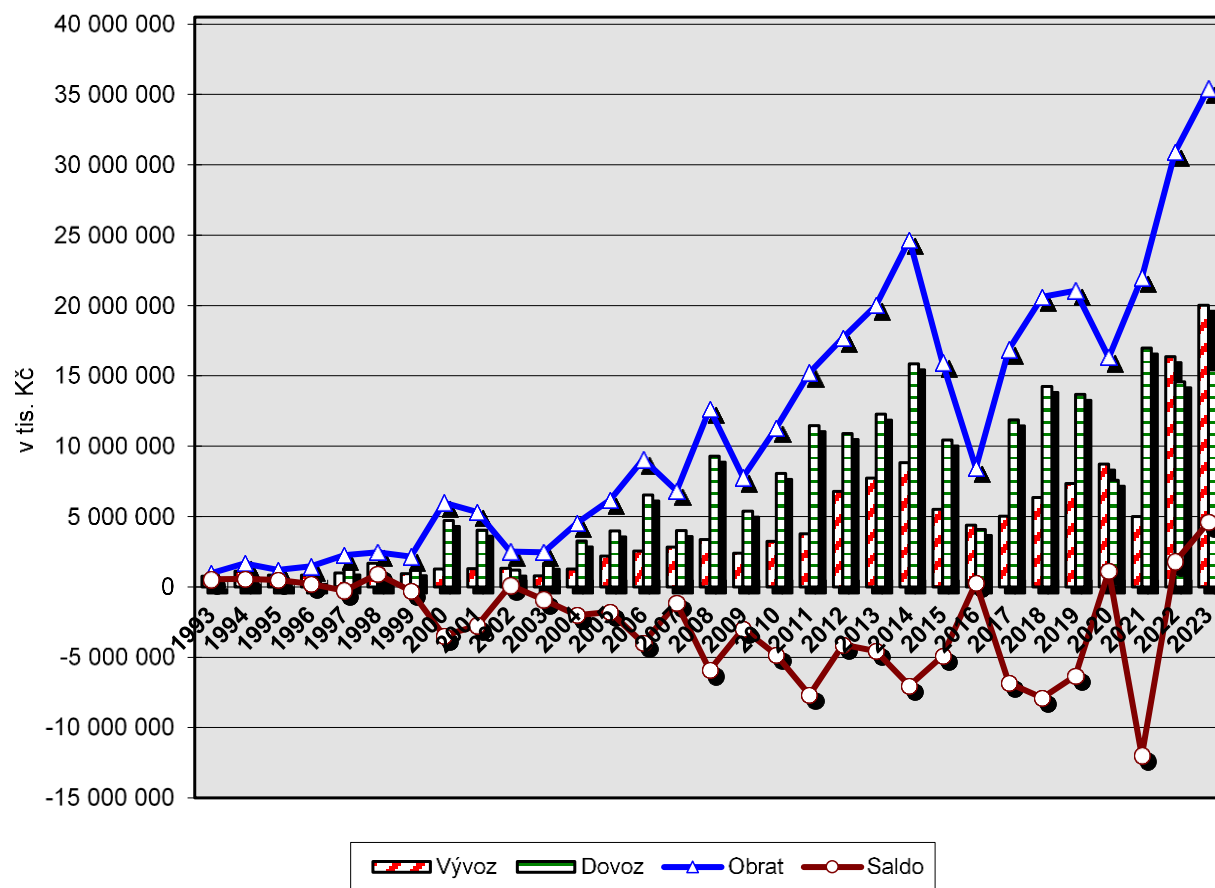
Dovoz ropy do ČR (v kt) podle zemí původu v letech 2018 až 2023

Země	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Alžírsko	81,7	81,8	26,2			
Ázerbájdžán	2 182,8	2 193,7	1 426,2	1 095,9	1 725,7	1 964,7
Guyana						135,3
Irák						61,8
Kazachstán	985,8	990,4	566,7	1 239,3	726,4	756,3
Libye	79,7	83,5		158,2	138,7	
Maďarsko	8,2	8,2				
Niger		68,9				
Nigérie		109,3	93,6	45,2		
Norsko			215,4	80,9		
Rusko	4 002,7	3 820,9	3 013,5	3 417,4	4 161,5	4 305,3
Saúdská Arábie	98,5	104,4	103,7		203,9	
USA		276,6	728,4	804,3	468,6	181,4
Celkový součet	7 439,3	7 737,7	6 173,8	6 841,0	7 424,8	7 404,9

zdroj dat: šetření ČSÚ

Vývoj vzájemných obchodních vztahů

Graf vývoje vzájemného obchodu s KZ

Pozice Uzbekistánu v českém zahraničním obchodě

- ➔ Za první polovinu roku 2024 dosáhl český export hodnoty 99 mil EUR a celkový obrat hodnoty 104 mil. EUR
 - ➔ Nárůst o 19,5 % oproti stejnému období v minulém roce
 - ➔ V českém vývozu jsou nejvíce zastoupeny produkty v kategorii Stroje a dopravní prostředky (2023 – 62,6 %, 2024 – 72,1 %)
 - ➔ Česko má dlouhodobě pozitivní obchodní saldo a český export násobně převyšuje import
 - ➔ V dovozu hrají největší roli Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu (2023 – 52,4 %, 2024 – 42,6 %)

Pozice Uzbekistánu v českém zahraničním obchodě

Český vývoz leden-červen 2024 (EUR tis.):

7924	Letouny, letadla s mechanickým pohonem nad 15000 kg	14 112	14 %
7422	Čerpadla paliv, maziv pro pístové motory	7 033	7 %
7641	Telefonní přístroje (vč.mobilních); ostatní přístroje pro vysílání,	6 958	7 %
7843	Ostatní díly a příslušenství motorových vozidel	6 100	6 %
5429	Léčiva, j.n.	5 489	6 %
7413	Průmyslové pece a laboratorní písty, atd., vč. dílů	5 278	5 %
7812	Motorová vozidla k dopravě osob	5 071	5 %
3346	Oleje ropné, oleje z nerostů živičných (ne surové), přípravky z nich	3 487	4 %
6994	Pružiny a pružinové listy ze železa nebo oceli	2 824	3 %
7527	Paměťové jednotky	2 324	2 %
10 položek		58 676	59 %
Celkem		99 435	100 %

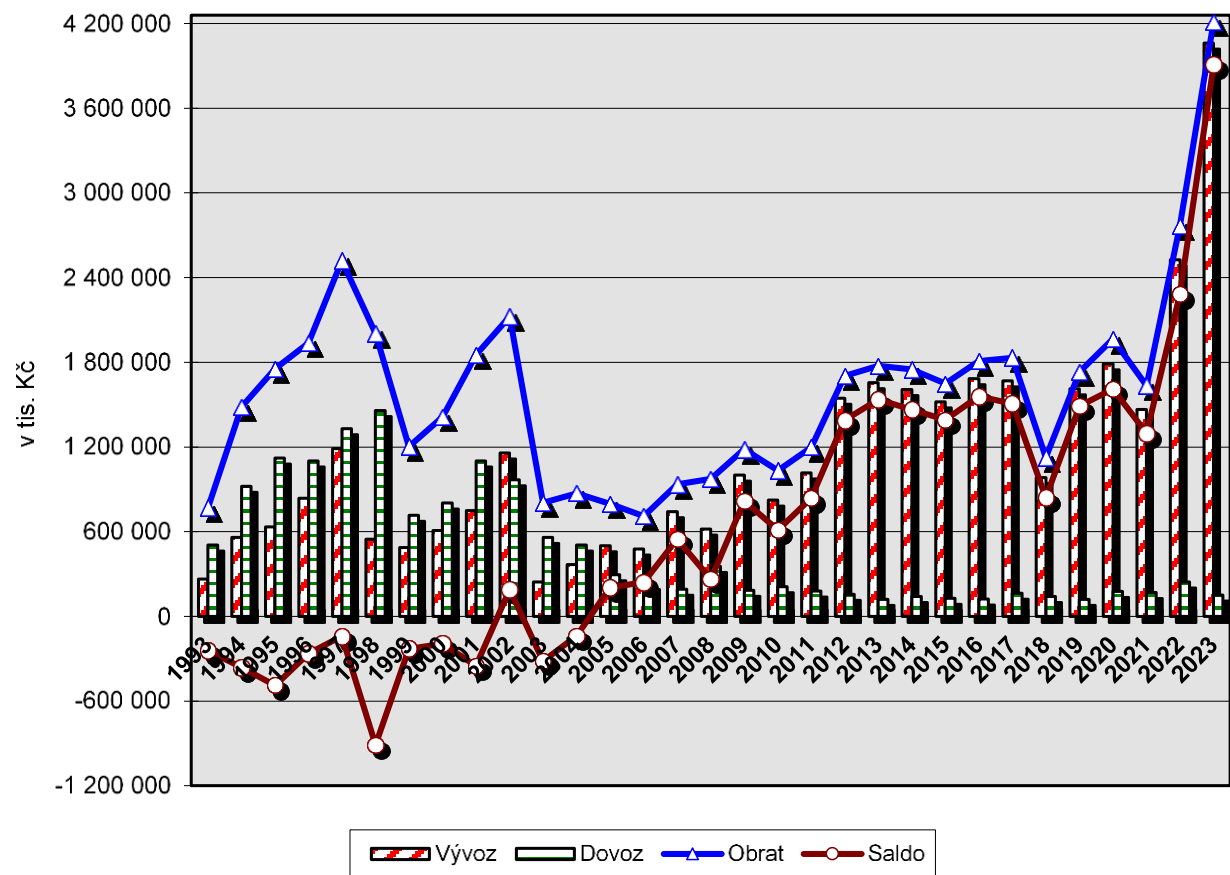
Pozice Uzbekistánu v českém zahraničním obchodě

Český vývoz leden-prosinec 2023 (EUR tis.):

7422	Čerpadla paliv, maziv pro pístové motory	17 043	11,5 %
5429	Léčiva, j.n.	15 348	10,4 %
7923	Letouny, letadla s mechanickým pohonem, 2000-15000 kg	13 858	9,4 %
7641	Telefonní přístroje (vč.mobilních); ostatní přístroje pro vysílání,	12 475	8,5 %
7843	Ostatní díly a příslušenství motorových vozidel	6 503	4,4 %
8743	Přístroje k měření nebo kontrole kapalin nebo plynů	4 991	3,4 %
7527	Paměťové jednotky	4 986	3,4 %
7812	Motorová vozidla k dopravě osob	4 885	3,3 %
6994	Pružiny a pružinové listy ze železa nebo oceli	3 232	2,2 %
3346	Oleje ropné, oleje z nerostů živičných (ne surové), přípravky z nich j.n. min. 70% čisté	2 611	1,8 %
10 položek		85 932	58 %
Celkem		147 605	100 %

Vývoj vzájemných obchodních vztahů

Graf vývoje vzájemného obchodu s UZ:

Mezivládní komise

- ➔ Hlavní nástroj pro posilování vzájemného obchodu
- ➔ Mezirezortní jednání, nastavení rámce pro budoucí hospodářskou spolupráci
- ➔ Zpravidla doprovázeny obchodními fóry
- ➔ 12. zasedání Mezivládní komise pro hospodářskou průmyslovou a vědecko-technickou spolupráci mezi ČR a KZ
 - ➔ První pololetí 2025
 - ➔ Astana

Další formy podpory

- ➔ Projekty ekonomické diplomacie (PROPED)
- ➔ Účast na mezinárodních veletrzích
- ➔ Nový incomingový program MPO
- ➔ Semináře
- ➔ Konzultace

Iniciativy EU

- ➔ Zájem o region projevuje i EU
- ➔ Vlajkovou lodí je iniciativa Global Gateway
- ➔ Možnost získat finanční podporu ze strany EU, mezinárodních finančních institucí či bank
- ➔ Dále se mohou tyto projekty těšit i institucionální podpoře institucí EU
- ➔ Spadá pod portfolio designovaného eurokomisaře pro mezinárodní partnerství za Českou republiku, Jozefa Síkely

Zdroj: MPO

Sankce uvalené na Ruskou federaci

- ➔ Nutnost respektovat sankční režim uvalený na RF
 - ▶ Celní unie KZ a RF
- ➔ Nutnost si předem prověřit obchodní partnery
- ➔ Hrozba reputačních i právních dopadů

Zdroj: MPO

Děkujeme Vám za pozornost!

➔ **Václav LídI**

vedoucí Oddělení východní Evropy a Střední Asie

➔ email: vaclav.lidl@mpo.gov.cz

➔ **Jakub Šmejkal**

referent Oddělení východní Evropy a Střední Asie

➔ email: jakub.smejkal@mpo.gov.cz

